

במשנה: רבי יהודה אומר ג' טרפעיקין.

ההפלאה תמה דאיך מחייב ר"י לשלם ג' טרפעיקין, והא רבי יהודה אית ליה (מכות טז.) דלאו שאין בו מעשה לוקין עליו, ונמצא דע"י מניעת שארה הוא לוקה משום שארה וכסותה ועונתה לא יגרע וכל הלוקה אינו משלם.

וכתב בספר אגודת אזוב לגאב"ד ביאלא זצ"ל (ח"ג סי' לב) דבודאי ניחא להאשה יותר לקבל הג' טרפעיקין ממה שילקו לבעלה, וא"כ בודאי מוחלת את עונתה כדי שלא יעבור על הלאו ויתחייב מלקות ועי"ז תפסיד הג' טרפעיקין.

דף ס"ג ע"ב

בגמ': אחת לי ארוסה כו' ואפי' נדה.

בשו"ת שבות יעקב (ח"א סי' כ"ז) נשאל לפי מש"כ הרמ"א בהגה"ה סי' תקנ"א עיף ט' שבתשעה הימים שמר"ח אב שאין אוכלין בשר מותר לחולה לאכול, אי שרי לאשה נדה לאכול בשר בימים אלו.

וכתב דלכאורה לפי מש"כ רש"י (ר"פ תזריע) כימי נדות דותה תטמא בפ"י השני לשון מדוה וחולי, שאין אשה רואה שלא תחלה ראשה ואיבריה ככדין עליה, א"כ הרי נדה החולה. אולם אי משום הא לא אריא, חדא דהתם איירי בימי לידה, ויל"פ דרש"י קאמר שאין אשה רואה דם מחמת קשוי לדתה שאין היא חולה, ועוד די"ל דאין היא חולה רק בתחילת ראיתה, ולא כל ימי ראיתה.

שוב הביא מש"כ בתוס' כאן (ד"ה אלא) וא"ת למ"ד ממלאכה, מה אפילו דקתני גבי נדה וי"ל דהוה רבותא משום דסתם נדה חולות קצת עכל. הרי דנקטו דכל שבעת ימי נדתה חולות קצת, ולפ"ז יש להתיר להן לאכול בשר בתשעת הימים, דכיון דאין איסור זה רק מחמת המנהג יש להתיר אפילו בחולי קצת ע"ש עוד.

★★

בגמ': דאמרה בעינא ל"י ומצערנא ל"י וכו'.

הנה בגמ' מבואר, דאיכא נפק"מ באמירתה, אי אמרה מצערנא ליה כופים אותה, ואם אמרה מאיס עלי אין כופין אותה. ובטעם החילוק כתב הרמב"ם (וכ"כ התוס' רי"ד) דגבי מצערנא

ליה בעצם יכולה לחיות עם בעלה רק רוצה לנקום בו וכו', ולכך מהני כפיה. משא"כ אי אמרה מאיס עלי, מה תועיל כפיה, הרי ממאסת בו, ולכך לא יכפו. אמנם ר"ת משמע שלא כך שפירש דאי אמרה מצערנא ליה כוונתה לצערו עד שיתן לה כל כתובתה, משא"כ כשאמרה מאיס עלי מותרת לגמרי על כל הכתובה. והחידוש שלא מקרי מחילה בטעות. ורש"י (בד"ה - מאיס עלי) כתב, לא בו ולא בכתובתו. ודייק הפנ"י בפשטות כוונתו כרבינו תם.

אך האבני מילואים (בסי' ע"ז סק"ו) ביאר כוונת רש"י, דכיון שהוא מאוס לא כופים אותה לגור עימו, אך נחשוש שנראית כמערימה, ולכך מאמינים לה, שהרי מותרת על הכתובה.

★★

בגמ': גברא רבה מחניפתו ל"י.

ועי' בשבת (ק"ט) דכי אתי צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מזיגנא רישי אבי סדיא כמה דלא מהפיכנא בזכותי, וזה צ"ב, דוכי משוא פנים יש בדבר, ונראה לבאר דהדרך בד"ת לשקול במאזני המשפט עד כדי הכרעה אבל כשיחשוב בזה עוד ועוד אפשר דיצא לו אחרת, וכדתניא בסוף ב"ב דדיני ממונות כמעין הנובע, רק אינו מחוייב בזה, אבל בצורבא דרבנן שקיל וטרי עד שיצא לאור דינו לזכות.

(הערות הגר"ש אלישיב שליט"א)

דף ס"ד ע"א

בגמ': מאי שנא שומרת יבם דלא, אמרינן ל"י זיל לא מפקדת וכו'.

לכאורה מגמ' זו יש להוכיח בפשטות דהאשה לא חייבת בעשה דיבום, והאריכו בזה הרבה האחרונים, וכאן מפורש דלא מחויבת.

וכתב בשו"ת גבעת הלבונה (או"ח סי' ג' ס"ק ח') לדחות הראי':

אולם נראה דאין משם ראי', דבאמת אם הוא מעכב אותה מעשות מצוה בשביל זה אינו מורד ורק בעניני אישות אם מעכבים זא"ז נעשים מורדים, וא"כ אף אם האשה ג"כ מוזהרת במצות יבום מ"מ כיון שאינה חייבת בפ"ו א"כ זה